

Kúria
végzése

Az ügy száma: Bfv.I.1260/2024/10.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Dr. Domonyai Alexa, a tanács elnöke
Dr. Kardos Andrea, előadó bíró
Dr. Gimesi Ágnes, bíró
Dr. Schmidt Péter, bíró
Dr. Tuba István Krisztián, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2025. május 13.

Az ügy tárgya: lopás vétségének kísérlete

Terhelt: terhelt1

Elsőfok: Kazincbarcikai Járásbíróság, 12.B.60/2020/24., ítélet, tárgyalás,
2020. november 30.

Másodfok: Miskolci Törvényszék, 1.Bf.102/2021/8., ítélet, nyilvános ülés,
2021. április 22.

Az indítvány előterjesztője: a terhelt

Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a lopás vétségének kísérlete miatt terhelt1 ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálv a Kazincbarcikai Járásbíróság 12.B.60/2020/24. számú és a Miskolci Törvényszék mint másodfokú bíróság 1.Bf.102/2021/8. ítéletét hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye. Ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

[1] **I.** A Kazincbarcikai Járásbíróság a 2020. november 30. napján kihirdetett 12.B.60/2020/24. számú ítéletével terhelt1 terheltet bűnösnek mondta ki lopás vétségének kísérletében [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont bc) alpont]. Ezért őt – mint többszörös visszaesőt – 1 év börtön fokozatú szabadságvesztésre és 1 év közügyektől eltiltásra ítélte. Megállapította, hogy a terhelt feltételes szabadságra nem bocsátható, megszüntette a Miskolci Járásbíróság 10.Bpk.1789/2018/2. számú összbüntetési ítéletének végrehajtása során alkalmazott feltételes szabadságot. Rendelkezett az eljárás során lefoglalt tárgyakról.

[2] Az ellentétes irányú fellebbezések alapján másodfokon eljáró Miskolci Törvényszék a 2021. április 22. napján meghozott 1.Bf.102/2021/8. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét a lefoglalt tárgyakról szóló rendelkezés vonatkozásában megváltoztatta, egyebekben helybenhagyta.

[3] **II.** 1. A bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen terhelt1 terhelt terjesztett elő felülvizsgálati indítványt a felülvizsgálat törvényi okának megjelölése nélkül.

[4] Indokai szerint 2019-től Németországban dolgozott, majd 2021. január 21. és 2024. január 25. között pedig a jogerős ítéletét töltötte, így a magyarországi tárgyaláson nem vett részt, ezáltal nem kapott esélyt arra, hogy megvédje magát egy olyan bűncselekmény miatt indult eljárásban, melyet nem követett el.

[5] Előadta, hogy a Hajdúböszörményi Járásbíróság egy korábbi bűncselekmény miatt nemzetközi elfogatóparancsot bocsátott ki ellene, így a németországi büntetésének kitöltését követően átadták a magyar hatóságoknak, azonban a specialitáson alapuló mentességéről nem mondott le. Állítása szerint a Miskolci Törvényszék jogerős ítéletéről csak azt követően szerzett tudomást, hogy a járásbíróság által kiszabott büntetéséből 2024. április 25. napján szabadult, erről Németországban nem értesítették.

[6] Indítványozta ezért a másodfokú bíróság ítéletének felülvizsgálatát.

[7] 2. A Legfőbb Ügyészség BF.1462/2024/3. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt alaptalannak tartotta.

[8] A Be. 649. § (2) bekezdés f) pont I. fordulata szerinti eljárási szabálysértés vonatkozásában kifejtette, hogy a Be. 721/A. (1) bekezdése olyan eljárásjogi helyzetre vonatkozik, amikor a büntetőeljárást úgy folytatják, hogy a terhelt Magyarországon tartózkodik. Jelen ügyben azonban nem erről van szó, a terhelt ugyanis 2021. január 21. és 2024. január 25. napja között, azaz a másodfokú eljárás alatt is Németországban volt fogva, amelyről a Miskolci Törvényszéknek nem volt tudomása. Ebből következően álláspontja szerint a büntetőeljárást nem a specialitás szabályának a megsértésével folytatták le, az pedig

a büntetés végrehajtására tartozó kérdés, ha a szabadságvesztés fogamatba vételére esetlegesen e rendelkezés sérelmével került sor.

[9] A terheltnek a másodfokú eljárással kapcsolatos hivatkozását illetően – a BH 2022.67. számú eseti döntésre utalva – kifejtette, hogy a terhelt a tárgyaláson való jelenlét jogáról szabályszerűen lemondott, mely az egész bírósági eljárásra érvényes, és nem veszítette hatályát azzal sem, hogy a terhelt a másodfokú eljárás ideje alatt külföldön fogvatartásba került. Éppen ezért a Be.756. § (3) bekezdésében foglalt rendelkezésnek jelen esetben nincs jelentősége.

[10] Rámutatott ugyanakkor arra, hogy relatív eljárási szabálysértés valósult meg, amikor a törvényszék a tanácsülés, majd a nyilvános ülés kitűzéséről szóló értesítést a terhelt részére a miskolci lakcímére, nem pedig a kézbesítési megbízott útján kézbesítette, és akkor is, amikor az elsőfokú bíróság nem értesítette a terheltet a tárgyalási határnapokról.

[11] Mindezek alapján indítványozta, hogy a Kúria a felülvizsgálati indítvánnyal támadott ítéletet hatályában tartsa fenn.

[12] 3. A terhelt a felülvizsgálati indítványának kiegészítésében előadta, hogy az ügyben vallomást kívánt tenni, azonban védőjével a kapcsolatot nem tudta megfelelően felvenni, és a védői értesítések is elmaradtak.

[13] Kitért arra is, hogy a szüleivel telefonon tartotta a kapcsolatot, így tudott a miskolci címére érkezett értesítésről, és ez csak egy alkalommal történt meg, azonban tudomása szerint több másodfokú határnap is volt, amelyekről a kézbesítési megbízottja nem tájékoztatta.

[14] Sérelmezte, hogy az eljárásba való visszatérésének akadálya a külföldi fogvatartása és a másodfokú bíróság szabálytalan értesítése volt, emiatt nem kapott esélyt a jelenlétre és a vallomástételre, továbbá a meghatalmazott védőjével kapcsolatos indítványát sem tudta megtenni.

[15] Végül hangsúlyozta, hogy a terhére rótt bűncselekményt nem követte el, azonban meg tudja nevezni a tényleges elkövetőt.

[16] 4. A terhelt a Legfőbb Ügyészség átiratában foglaltakra tett észrevételében kérte annak figyelembevételét, hogy letartóztatását követően nem tudott kapcsolatot tartani a szüleivel és ügyvédjével, akik egyénként sem tájékoztatták a másodfokú nyilvános ülés időpontjáról. Hivatkozott arra is, hogy az ügyvédjének írt levelét visszaküldte a nyomozó ügyészség azzal, hogy a kapcsolattartásra kizárólag német nyelven van lehetősége.

[17] Indítványozta, hogy a Kúria vizsgálja meg a perújítás lehetőségét is, és a Kazincbarcikai Járásbíróságot utasítsa új eljárás lefolytatására.

[18] 5. A Legfőbb Ügyészség BF.1253/2024/4. számú átiratában a korábbi nyilatkozatát változatlanul fenntartotta.

[19] **III.** terhelt1 terhelt felülvizsgálati indítványa nem alapos.

[20] 1. A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amely a Be. 648. §-a alapján csak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen, és kizárólag a Be. 649. §-ában tételesen felsorolt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe.

[21] A Kúria a Be. 659. § (5) bekezdése értelmében a jogerős ügydöntő határozatot – a (6) bekezdésben meghatározott kivétellel – csak a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott részében és csak a felülvizsgálati indítványban meghatározott ok alapján bírálja felül. Ugyanakkor a Kúria a megtámadott határozatot a Be. 649. § (2) bekezdése alapján akkor is felülbírálja, ha az indítványt nem ebből az okból nyújtották be [Be. 659. § (6) bekezdés].

[22] A Be. 652. § (1) bekezdése értelmében a felülvizsgálati indítványban meg kell jelölni azt a határozatot, amely ellen a felülvizsgálati indítvány irányul, valamint az indítvány előterjesztésének okát és célját, vagyis a felülvizsgálati indítványt meg kell indokolni.

[23] Ha az indítvány a felülvizsgálati okot nem jelöli meg, a Kúria azt – mint jelen esetben is – a tartalma szerint vizsgálja meg.

[24] A terhelt a felülvizsgálati indítványában egyrészt a specialitás szabályán alapuló mentesség szabályának, másrészt a másodfokú eljárásban a jelenléti jogának megsértésére hivatkozott.

[25] A jelenlét jogának megsértésével megvalósított feltétlen eljárási szabálysértés megelőzi a specialitás szabályainak megsértése miatti szabályok alkalmazását (BH 2023. 94.III.), így a Kúria az előbbit vizsgálta meg elsőként.

[26] 2.1. Eljárási szabálysértés miatt felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a határozatát a Be. 607. § (1) bekezdés b) pontjában vagy a Be. 608. § (1) bekezdésében meghatározott eljárási szabálysértéssel hozta meg [Be. 649. § (2) bekezdés d) pont].

[27] A Be. 608. § (1) bekezdés d) pontja alapján feltétlen hatályon kívül helyezést eredményez, ha a tárgyalást olyan személy távollétében tartották meg, akinek a jelenléte a törvény értelmében kötelező.

[28] A Be. 428. § (1) bekezdésének előírása szerint a vádlott jelenléte a tárgyaláson akkor kötelező, ha

a) a tárgyaláson való jelenlét jogáról a 430. § (1) bekezdése szerint nem mondott le,

b) a bíróság kötelezi a tárgyaláson való jelenlétre.

[29] A vádlott a Be. 430. § (1) bekezdés a) és b) pontjában foglalt feltételek együttes fennállása esetén a tárgyaláson való jelenlét jogáról a vádemelés után bármikor lemondhat, amennyiben védővel rendelkezik és a védőt megbízza a kézbesítési megbízotti feladatok ellátásával.

[30] A törvény meghatározza a tárgyalásról lemondás alaki követelményeit is. Ennek értelmében a vádlott e nyilatkozatot a bíróság előtt szóban vagy a védője által ügyvédi ellenjegyzéssel ellátott okiratban teheti meg [Be. 430. § (2) bekezdés]. Tartalmi követelmény mindkét esetben az, hogy – a tárgyalási jegyzőkönyvből, illetve a bírósághoz címzett iratból – egyértelműen ki kell tűnnie, hogy a vádlott a nyilatkozatát a Be. 430. § (4)-(7) bekezdésében foglalt jogkövetkezmények ismeretében tette meg.

[31] E jogkövetkezmények lényege, hogy

- a tárgyalást a továbbiakban a vádlott távollétében is meg kell tartani, továbbá az eljárást is be lehet fejezni,

- a vádlottnak szóló ügyiratokat pedig – a tárgyaláson való jelenlétre kötelező végzés és az idézés kivételével – a kézbesítési megbízott részére kell kézbesíteni [Be. 430. § (4) és (7) bekezdés].

[32] A Be. 136. § (2) bekezdés a) pontja szerint a terhelt érdekében kézbesítési megbízottként kizárólag a védője járhat el. Ebből következően kézbesítési megbízás csak a védőnek adható [Be. 430. § (1) bekezdés b) pont]. A kézbesítési megbízás sajátossága, hogy személyes jellegű kötelelem, ahol a védőt a kapcsolatfelvételi, iratátadási, bejelentési kötelezettségei személyében terhelik, azokért személyében felelős. A Be. 136. §-ában szabályozott kézbesítési megbízotti megállapodás az ügyvédi megbízástól eltér tartalmában és formai követelményeit tekintve is. Az Útv. e szerződésre vonatkozóan rendelkezést nem tartalmaz. A jogviszony tartalmát (kötelezettségek-jogosultságok) és formáját (szóbeli, írásos) a Be. szabályozza [136. § (3)-(5) bekezdés, 430. § (2)-(3) bekezdés], míg mögöttes felelősségi

szabályként a Ptk. megbízásra vonatkozó szabályai [a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (továbbiakban Ptk.) 6:272. §] alkalmazandók {Kúria Bfv.I.575/2023/16., indokolás [102]-[104] bekezdés}.

[33] A kézbesítési megbízottra vonatkozó további törvényi rendelkezések szerint a terhelt, a sértett, a vagyoni érdekelt és az egyéb érdekelt az eljáró bíróságnak, ügyészségnek vagy nyomozó hatóságnak a kézbesítési megbízottal kötött megbízási szerződés csatolásával együtt jelentheti be, ha kézbesítési megbízott közreműködését veszi igénybe. A megbízási szerződést teljes bizonyító erejű magánokiratba vagy közokiratba kell foglalni. Emellett a terhelt a bíróság előtt szóban is megbízhatja a védőjét a kézbesítési megbízotti feladatokkal, ennek elfogadása esetén a megbízási szerződést a bíróság jegyzőkönyvbe foglalja [Be. 136. § (3)-(4) bekezdés].

[34] A bíróság a Be. 428. § (2) bekezdés a) és b) pontjában foglalt indokok alapján a tárgyaláson való jelenlét jogáról lemondott vádlottat kötelezheti a tárgyaláson való jelenlétre, illetve a vádlott a tárgyalási jelenléttel kapcsolatos döntésen később maga is változtathat, az ügydöntő határozat kihirdetéséig bejelentheti, hogy a tárgyaláson jelen kíván lenni [Be. 431. § (1) bekezdés]. A törvény alapján ilyen nyilatkozatnak kell tekinteni azt is, ha a vádlott olyan közlést tesz, amely értelmében a tárgyalás, illetve a bizonyítás lefolytatását, egyes bizonyítási eszközök megvizsgálását közvetlenül figyelemmel kívánja kísérni vagy abban tevőlegesen részt kíván venni, különösen, ha vallomást vagy észrevételt kíván tenni, továbbá akkor is, ha vallomást vagy észrevételt tesz [Be. 431. § (1) és (2) bekezdés].

[35] A lemondó nyilatkozat, illetve következményei – a már kifejtettek szerint – lényeges garanciális eljárási jogokat és kötelezettségeket érintenek. Ezért amennyiben a vádlott a tárgyaláson való jelenlét jogáról nem az ismertetettek szerint, a törvénynek megfelelő módon és formában mondott le (vagyis a lemondás a törvényi feltételeknek nem felelt meg), vagy a törvény szerint a tárgyalásról lemondása hatályát veszti, akkor a vádlott tárgyalásról való távolléte – egyéb, a távolmaradását lehetővé tevő törvényi ok hiányában – a Be. 608. § (1) bekezdés d) pontja szerinti abszolút eljárási szabálysértést valósít meg.

[36] Mérlegelés nélküli hatályon kívül helyezésre ugyanakkor egyedül az vezethet, ha a jelenlét jogáról való lemondást tartalmazó nyilatkozat akarat hiányában szenvedett.

[37] A lemondó nyilatkozat – az eljárás megismétlése nélkül helyrehozhatatlan – akarat hiányát kizárólag az jelenti, ha a terhelt:

- egyáltalán nem tett a jelenlét jogáról lemondó nyilatkozatot (írásbeli nyilatkozatát nem írta alá vagy aláírásának hiánya okán azonosíthatóan nem ő tette),
- a jelenlét jogáról lemondó nyilatkozatát a Be. 430. § (3) bekezdésében írtak ellenére a 430. § (4)-(7) bekezdésében foglaltak ismeretének hiányában tette meg, illetve (a jelen indítvány elbírálása szempontjából jelentőséggel bíró körben),
- nem adott megbízást a védő részére a kézbesítési megbízotti feladatok ellátására.

[38] A kézbesítési megbízott oldaláról ugyanakkor abszolút eljárási szabálysértésként csak az vezethet az ügydöntő határozat hatályon kívül helyezésére, ha a bíróság a terhelti nyilatkozat megtételét követően kézbesítési megbízott nélkül tartja meg a tárgyalást a terhelt távollétében (mert a terheltnek nincs védője vagy a védő nem fogadta el a terhelt megbízását a kézbesítési megbízotti feladatok ellátására) {Kúria Bfv.II.783/2022/8., indokolás [97] és [98] bekezdés}.

[39] A Be. 112. § (1) bekezdése alapján a tárgyaláson való jelenlét jogáról történő lemondás esetén a bíróságnak a terheltet az eljárási cselekményekről – így az elsőfokú tárgyalási hatánapokról és a másodfokú nyilvános ülésről is – értesítenie kell. A Be. 430. §

(4) bekezdése alapján az értesítést a kézbesítési megbízottnak kell kézbesíteni, aki köteles azt a megbízójának eljuttatni [Be. 136. § (5) bekezdés].

[40] Az értesítés azt jelenti, hogy annak címzettje az adott eljárási cselekményen jelen lehet, de jelenléte nem kötelező. A büntetőeljárásról szóló törvény azonban csak a kötelező jelenlét megsértéséhez fűz feltétlen hatályon kívül helyezési okot. Az értesítés körében megállapítható eljárási szabálysértés csak relatív eljárási szabálysértés megállapítására vezethet, vagyis, ha az értesítést a bíróság elmulasztotta, az nem vezet az ítélet mérlegelést nem tűrő megsemmisítéséhez, és ekként felülvizsgálat alapja sem lehet {BH 2022.67. [145] és [147] bekezdés}.

[41] A felhívott eseti döntés megállapítja továbbá azt is, hogy a tárgyaláson való jelenlétről lemondás és a kézbesítési megbízott intézményének alkalmazása nem kizárt akkor sem, ha a terhelt a személyi szabadságában korlátozva van, ez ugyanis nem feltétlenül képezi akadályát a kézbesítési megbízás teljesítésének. A tárgyalásról való szabályszerű lemondást követően az eljárásba való visszatérés – a jelenlétre való kötelezés esetét ide nem értve – a terhelt fellépését igényli akkor is, ha időközben más ügyben fogvatartásba kerül, és közömbös az is, ha a terhelt azért nem lép fel az eljárásba való visszatérése érdekében, mert a releváns információkat a kézbesítési megbízott köteleességszegése folytán nem kapja meg {BH 2022.67. [142] és [146] bekezdés}.

[42] 2.2. Az iratok alapján rögzíthető, hogy a Kazincbarcikai Járásbíróságon 2020. szeptember 2. napján megtartott előkészítő ülésen terhelt1 terhelt bűnösséget beismerő nyilatkozatot nem tett, a vádiratban foglaltakat nem fogadta el. Előadta továbbá, hogy külföldön szeretne munkát vállalni, ezért kérte az eljárás távollétében történő lefolytatását, a kézbesítési megbízotti teendőkkel a jelenlévő meghatalmazott védőjét bízta meg. A védő ezt megerősítette és úgy nyilatkozott, hogy ő lesz a terhelt kézbesítési megbízottja. Ezt követően a járásbíróság az ügyben a tárgylás határnapjaként 2020. október 7. napját tűzte ki, amelyről a jelenlévő terheltet szóban értesítette, a védőt pedig szóban idézte.

[43] Megállapítható tehát, hogy a terhelt a tárgyaláson való jelenlét jogáról már az előkészítő ülésen lemondott és megbízta a védőjét a kézbesítési megbízotti feladatok ellátásával, melyet a védő – nyilatkozatának tartalma alapján – elvállalt, azonban a Be. 430. § (4)-(7) bekezdésében foglalt figyelmeztetések nem hangzottak el, így a nyilatkozat a Be. 430. § (3) bekezdése szerinti feltételnek nem felelt meg.

[44] A védő 2020. szeptember 15. napján elektronikus úton benyújtotta a terhelttel 2020. szeptember 3. napján megkötött megbízási szerződést. Ennek 1:1. és 1:2. pontja rögzíti, hogy a terhelt lemond a tárgyaláson való jelenlét jogáról, és a védőjét megbízza a kézbesítési megbízotti feladatok ellátásával, melyet a meghatalmazott védő az 1:3. pont szerint elfogad. A szerződés 2:5. pontjából kitűnik az is, hogy a terhelt – egyebek mellett – tudomásul vette a Be. 430. § (4)-(7) bekezdésében foglalt következményeket. A megbízási szerződést a terhelt mint megbízó, a védő mint megbízott, továbbá két tanú is aláírta. Emellett megállapítható az is, hogy az okiraton ügyvédi ellenjegyzés nem szerepel.

[45] A fentebb kifejtettek szerint a Be. 430. § (2) bekezdése a terhelt és a védő között létrejött megbízási szerződésnél a „védő által ügyvédi ellenjegyzéssel ellátott” okirati formát kívánja meg, mely jelen esetben hiányzott. Az ellenjegyzés hiánya azonban a megbízási szerződés alaki hibájának tekinthető, s mint ilyen, a Be. 608. § (1) bekezdés d) pontjában meghatározott eljárási szabálysértés megvalósulását nem vonja maga után. Kétségtelen ugyanis, hogy a megbízás akarati oldala mind a terhelt, mind a védő részéről teljes volt, hiszen a terhelt megtette a jelenlét jogáról lemondó nyilatkozatot, tisztában volt a Be. 430. § (4)-(7) bekezdésében foglalt következményekkel és a védő részére megadta a megbízást a kézbesítési megbízotti feladatok ellátására, melyet a védő elfogadott.

[46] Az elsőfokú bíróság a védőt a kitűzött további hatánapokra minden esetben szóban idézte, aki a tárgyaláson – az utolsó hatánap kivételével – végig jelen volt. Mivel a járásbíróság a tárgyalást a határozat kihirdetésére, 2020. november 30. napjára napolta el, azon a védő jelenléte a Be. 550. § (2) bekezdése értelmében nem volt kötelező. Ugyanakkor az iratokból megállapítható az is, hogy a járásbíróság a terheltet a 2020. október 7., november 4., november 23. és 30. napjára kitűzött tárgyalási hatánapokról nem értesítette.

[47] A korábban kifejtetteknek megfelelően azonban az értesítés elmaradása csupán relatív eljárási szabálysértést jelent, az ügydöntő határozat feltétlen hatályon kívül helyezését [Be. 608. § (1) bekezdés d) pont] nem vonja maga után, ekként felülvizsgálat alapja sem lehet.

[48] 2.3. A másodfokú eljárásban a Miskolci Törvényszék az ügy elbírálására az 1.Bf.102/2021/3. számú végzésével 2021. április 1. napjára tanácsulést tűzött ki, amelyről az ügyészséget és a védőt is értesítette, a terhelt értesítésére pedig a cím1 szám alatti lakcímén került sor, melyet a terhelt édesapja vett át.

[49] Mivel a terhelt meghatalmazott védője indítványozta, a Miskolci Törvényszék az 1.Bf.102/2021/6. sorszámú végzésével 2021. április 22. napjára nyilvános ülést tűzött ki, melyre a védőt idézte, a terheltet pedig ismét postai úton, a korábbi címén értesítette. Az értesítés átvevője ismét édesapja volt. A nyilvános ülésen a meghatalmazott védő részt vett, ezen sor került a jogerős ügydöntő határozat kihirdetésére.

[50] A terhelt az elsőfokú tárgyaláson, illetve a nyilvános ülésen nem vett részt, és olyan bejelentést sem tett, mely szerint a tárgyaláson jelen kíván lenni.

[51] Jelen ügy iratai között – ahogyan arra a Legfőbb Ügyészség is helytállóan rámutatott – nem merült fel adat arra nézve, hogy a terhelt a másodfokú eljárás ideje alatt Németországban töltötte jogerős szabadságvesztés büntetését. A Hajdúböszörményi Járásbíróság 2.B.120/2019. számú ügyének irataiból tűnik ki az, hogy a Nemzetközi Bűnügyi Együttműködési Központ Nemzetközi Bűnügyi Igazgatósága a járásbíróságot 2021. március 1. napján tájékoztatta arról, hogy a terhelt 2021. január 21. napjától a Schwäbisch Hall Büntetés-végrehajtási Intézetben van fogvatartásban. A Hajdúböszörményi Járásbíróság erre tekintettel 2021. május 27. napján európai elfogatóparancsot bocsátott ki a terhelttel szemben, melynek alapján átadására 2024. január 25. napján került sor.

[52] A Be. 599. § (1) bekezdése alapján a másodfokú eljárás során a fellebbezés elbírálása főszabály szerinti nyilvános ülésen történik, tanácsülésre csak az 598. § (1) és (2) bekezdésében meghatározott feltételek együttes megléte esetén van lehetőség.

[53] A Be. 598. § (2) bekezdése – az (1) bekezdésben foglalt, és a jelen ügy elbírálása szempontjából irreleváns esetkörön túl – a másodfokú bíróság számára akkor biztosítja a tanácsülésen való határozathozatal lehetőségét, ha az ítélet ellen a vádlott terhére nem jelentettek be fellebbezést és a tényállás megalapozott, vagy a vádlott terhére bejelentett fellebbezés kizárólag a Be. 583. § (3) bekezdés a) pontján alapszik, és nyilvános ülés vagy tárgyalás kitűzését az ügyészség, a vádlott, a védő vagy a fellebbező nem indítványozza.

[54] A Be. 598. § (5) bekezdés akként rendelkezik, hogy ha a tanács elnöke a Be. 598. § (2) bekezdésben meghatározott esetben hivatalból nem tűzött ki nyilvános ülést vagy tárgyalást, a Be. 598. § (4) bekezdésében foglaltakon kívül arról is tájékoztatja az ügyészséget, a terheltet és a védőt, hogy az észrevétel előterjesztésére rendelkezésre álló határidő alatt nyilvános ülés, vagy tárgyalás kitűzése indítványozható.

[55] Ha a terhelt, a védő, vagy a fellebbező él a nyilvános ülés kitűzésének indítványozásához fűződő, a Be. 598. § (4) és (5) bekezdésében biztosított alanyi jogosultságával, nyilatkozata egyúttal kötelezettséget jelent a másodfokú bíróság számára a nyilvános ülés kitűzésére.

[56] A másodfokú eljárásban a törvényi előfeltételek hiányában tartott tanácsülésen való felülbírálat tehát feltétlen eljárási szabályt sért, mely egy tekintet alá esik azzal, mint amikor a Be. 608. § (1) bekezdés d) pontjában meghatározottak szerint olyan személy távollétében tartottak tárgyalást vagy nyilvános ülést, akinek részvétele a törvény értelmében kötelező.

[57] A másodfokú eljárásban a fellebbezések elbírálására nem tanácsülésen, hanem – a meghatalmazott védő indítványára – nyilvános ülésen került sor. Ezen a terhelt jelenléte akkor lett volna kötelező, ha a Be. 431. § (1) bekezdése alapján bejelentette volna, hogy jelen kíván lenni, vagy a bíróság kötelezte volna őt a jelenlétre. Előbbire nem került sor, a másodfokú bíróság pedig a terheltet értesíteni és nem idézni rendelte, ebből következik, hogy a büntetés-kiszabási körülményekkel kapcsolatosan történő meghallgatását nem tartotta szükségesnek. Ezért jelenléte a Be. 599. § (4) bekezdése alapján a nyilvános ülésen nem volt kötelező.

[58] Nem vitás, hogy a másodfokon eljáró Miskolci Törvényszék megsértette a Be. 430. § (4) bekezdésében foglaltakat, amikor a terheltnek szóló értesítéseket nem a kézbesítési megbízottjának, hanem a lakcímeire kézbesítette, ez azonban a Be. 608. § (1) bekezdés d) pontja szerinti abszolút eljárási szabálysértést és a Be. 649. § (2) bekezdés d) pontjában meghatározott felülvizsgálati okot nem valósította meg.

[59] 3. A terhelt által hivatkozott másik okból akkor terjeszthető elő felülvizsgálati indítvány, ha a bíróság a határozatát a specialitás szabályán alapuló mentesség megsértésével hozta meg [Be. 649. § (2) bekezdés f) pont].

[60] A Be. 721/A. § (1) bekezdése alapján az átadás, kiadatás, illetve egyéb bűnügyi jogsegély keretében Magyarországra érkezett elkövetőt nem lehet gyanúsítottként kihallgatni, nem lehet vele szemben kényszerintézkedést alkalmazni és nem lehet vele szemben vádat emelni a Magyarországra érkezést megelőzően elkövetett bűncselekmény miatt, kivéve, ha törvény vagy törvénnyel kihirdetett nemzetközi szerződés az elkövetővel szemben a büntetőeljárás lefolytatását lehetővé teszi.

[61] Ezzel összhangban az Európai Unió tagállamaival folytatott bűnügyi együttműködésről szóló 2012. évi CLXXX. törvény (a továbbiakban: Eube.) 30. § (1) és (2) bekezdése szerint a Magyarországra az Európai Unió tagállamai közötti igazságügyi együttműködés keretében átadott személlyel szemben az átadása előtt elkövetett, az átadásának alapjául szolgáló bűncselekménytől különböző egyéb bűncselekmény miatt nem indítható büntetőeljárás, nem ítéltető el, és egyéb módon sem fosztható meg szabadságától; a következő kivételekkel:

- a) a személy a végleges szabadon bocsátását követő negyvenöt napon belül nem hagyja el – bár erre lehetősége lett volna – Magyarország területét, vagy elhagyása után ide visszatér;
- b) a bűncselekmény szabadságvesztés vagy elzárás büntetéssel nem büntethető, vagy szabadságelvonással járó intézkedéssel nem fenyegetett;
- c) a büntetőeljárás eredményeként nem kerül sor személyi szabadságot korlátozó intézkedés alkalmazására;
- d) a személlyel szemben szabadságelvonással nem járó büntetés vagy intézkedés, különösen pénzbüntetés szabható ki, illetve alkalmazható, még akkor sem, ha a büntetés vagy intézkedés személyi szabadságának korlátozását eredményezheti;
- e) a személy az átadási eljárás során lemondott a specialitás szabályának alkalmazásáról;
- f) a személy az átadása után, az átadását megelőzően elkövetett meghatározott cselekmények vonatkozásában kifejezetten lemondott a specialitás szabályának alkalmazásához fűződő jogáról, vagy
- g) a személyt átadó tagállami igazságügyi hatóság hozzájárulását adja.

[62] A Be. 721/A. § (2) bekezdése szerint a büntetőeljárás lefolytatásának az (1) bekezdésben meghatározott akadálya a bűncselekmény elkövetésével megalapozottan gyanúsítható személy vagy a terhelt lemondásával, illetve az arra jogosult állam hozzájárulásával elhárítható, ha törvény vagy törvénnyel kihirdetett nemzetközi szerződés lehetővé teszi. A nyilatkozat beszerzése érdekében

a) a bíróság – a vádemelés előtt az ügyészség indítványára – a bűncselekmény elkövetésével megalapozottan gyanúsítható személyt vagy a terheltet nyilatkoztatja, hogy törvényben vagy törvénnyel kihirdetett nemzetközi szerződésben meghatározott specialitás szabályának alkalmazásához fűződő jogáról lemond-e, illetve

b) a bíróság vagy az ügyészség megkeresi a büntetőeljárás lefolytatásához történő hozzájárulásra jogosult államot.

[63] Jelen ügyben erről nincs szó, hiszen a terhelt 2020. szeptember 2. napjától nem vett részt az bírósági eljárásban, az eljárás időtartama alatt a Be. 721/A. § (1) bekezdése szerinti átadására, kiadására nem került sor, Magyarországra csak jóval a jogerős ítélet meghozatalát követően, 2024. január 25. napján érkezett.

[64] Ennélfogva fel sem merülhet, hogy a bíróság az ügydöntő határozatát a specialitás szabályán alapuló mentesség megsértésével, Be. 649. § (2) bekezdés f) pontjában írt felülvizsgálati okot megvalósítva hozta volna meg.

[65] A Kúria a Be. 649. § (2) bekezdésében megjelölt egyéb eljárási szabálysértést sem észlelt.

[66] IV. A határozat elvi tartalma

A Be. 430. § (2) bekezdése szerinti megbízási szerződésen az ellenjegyzés hiánya alaki hibának tekinthető, s mint ilyen, a Be. 608. § (1) bekezdés d) pontjában meghatározott eljárási szabálysértés megvalósulását nem vonja maga után. Kétségtelen ugyanis, hogy a megbízás akarati oldala mind a terhelt, mind a védő részéről teljes volt, hiszen a terhelt megtette a jelenlét jogáról lemondó nyilatkozatot, tisztában volt a Be. 430. § (4)-(7) bekezdésében foglalt következményekkel és a védője részére megadta a megbízást a kézbesítési megbízotti feladatok ellátására, melyet a védő elfogadott.

Amennyiben az eljárás időtartama alatt a terheltnek a Be. 721/A. § (1) bekezdése szerinti átadására, kiadására nem került sor, fel sem merülhet, hogy a bíróság az ügydöntő határozatát a specialitás szabályán alapuló mentesség megsértésével, Be. 649. § (2) bekezdés f) pontjában írt felülvizsgálati okot megvalósítva hozta volna meg.

[67] V. Mindezek alapján a Kúria a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, és a megtámadott határozatokat – a Be. 660. § (1) bekezdése szerint tanácsulésen, a Be. 655. § (2) bekezdése szerinti összetételben eljárva – a Be. 662. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

[68] A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 6. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.

[69] Az ugyanazon jogosult általi ismételt indítvány, továbbá az azonos tartalmú indítvány benyújtásának tilalmára vonatkozó figyelmeztetés a Be. 652. § (6) és (7) bekezdésén alapul. Ezekben az esetekben a Kúria a felülvizsgálati indítványt a Be. 656. § (4) bekezdése alapján érdemi indokolás nélkül elutasíthatja.

Dr. Domonyai Alexa s.k. a tanács elnöke, Dr. Kardos Andrea s.k. előadó bíró, Dr. Gimesi Ágnes s.k. bíró, Dr. Schmidt Péter s.k. bíró, Dr. Tuba István Krisztián s.k. bíró